

Eurooppa-neuvosto

Bryssel, 22. maaliskuuta 2024
(OR. en)

EUCO 7/24

CO EUR 6
CONCL 2

ILMOITUS

Lähettiläjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppa-neuvoston kokous (21. ja 22. maaliskuuta 2024)
– Päätelmät

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena Eurooppa-neuvoston edellä mainitussa kokouksessa hyväksymät päätelmät.

Eurooppa-neuvosto keskusteli YK:n pääsihteerin António Guterresin kanssa geopolitiisesta tilanteesta ja keskeisistä maailmanlaajuisista haasteista.

Eurooppa-neuvosto juhlisti ETA-sopimuksen 30-vuotispäivää Islannin, Liechtensteinin ja Norjan pääministerien kanssa.

*

* *

I UKRAINA

1. Venäjä on käynyt hyökkäyssotaa Ukrainaa vastaan kaksi vuotta, ja kymmenen vuotta sitten se liitti laittomasti itseensä Krimin ja Sevastopolin. Kummassakin tapauksessa se on selvästi rikkonut YK:n peruskirjan ja kansainvälisen oikeuden mukaisia velvoitteitaan. Eurooppa-neuvosto tukee tässä tilanteessa entistä päättäväisemmin Ukrainan itsenäisyyttä, suvereniteettia ja alueellista koskemattomuutta maan kansainvälisesti tunnustettujen rajojen sisällä. Venäjä ei saa voittoa.

Tilanteen kiireellisyyden vuoksi Euroopan unioni aikoo päättäväisesti jatkaa kaikkea tarvittavaa poliittista, rahoituksellista, taloudellista, humanitaarista, sotilaallista ja diplomatian avulla annettavaa tukea Ukrainalle ja sen kansalle niin kauan ja niin voimakkaasti kuin on tarpeen. Eurooppa-neuvosto kehottaa liittolaisia ja kumppaneita eri puolilla maailmaa liittymään tähän pyrkimykseen.

2. Ukraina käyttää luonnollista oikeuttaan puolustautua, ja se tarvitsee kiireellisesti ilmapuolustusjärjestelmiä, ammuksia ja ohjuksia. Tällä kriittisellä hetkellä Euroopan unioni ja jäsenvaltiot aikovat nopeuttaa ja tehostaa kaiken tarvittavan sotilaallisen avun toimittamista. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille kaikki viimeaikaiset asiaan liittyvät aloitteet, muun muassa Tšekin käynnistämän aloitteen, jolla hankitaan kiireellisesti ampumatarvikkeita Ukrainalle. Niiden avulla voidaan nopeasti täyttää EU:n sitoumus toimittaa Ukrainalle miljoona tykistöammusta.

3. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille useiden jäsenvaltioiden ja kumppaneiden Ukrainan kanssa tekemät kahdenväliset sopimukset turvallisuussitoumuksista. Se tarkasteli edistymistä, joka koskee EU:n panosta turvallisuussitoumuksiin, jotka auttavat Ukrainaa puolustautumaan, vastustamaan pyrkimyksiä horjuttaa vakautta ja estämään hyökkäykset tulevaisuudessa. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Ukrainan avustusrahosta hyväksytyn neuvoston päätöksen, jolla varmistetaan, että Euroopan rauhanrahastosta Ukrainalle annettava sotilaallinen tuki jatkuu. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa käsittelemään Euroopan rauhanrahastosta Ukrainalle annettavaa kahdeksatta tukipakettia. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen myös siihen, että EU:n sotilaallisen avustusoperaation (EUMAM) valmiuksia on parannettu.
4. Eurooppa-neuvosto tarkasteli edistymistä tulevien konkreettisten toimien valmistelussa Venäjän pysäytetyistä varoista muodostuvien ylimääräisten tuottojen ohjaamiseksi Ukrainan hyväksi, mukaan lukien mahdollisuus rahoittaa sotilaallista tukea. Se pyytää neuvostoa edistämään ulkoasiainedustajan ja komission äskettäisten ehdotusten käsittelyä.
5. Sotilaallinen tuki ja EU:n turvallisuussitoumukset annetaan kunnioittaen kaikilta osin tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa ja ottaen huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.

6. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille 13. pakotepaketin hyväksymisen. Se kehottaa toteuttamaan lisätoimia, joilla heikennetään Venäjän kykyä jatkaa hyökkäyssotaa, muun muassa tiukentamalla pakotteita. Pakotteiden tehokas täytäntöönpano kaikilta osin on olennaisen tärkeää. Eurooppa-neuvosto pyytää, että neuvosto ja komissio parantavat tietojenvaihtoa, vahvistavat täytäntöönpanoa, tehostavat EU:n ja jäsenvaltioiden toimia kolmansien maiden kanssa ja tukkivat kaikki porsaanreiät sekä unionissa että sen ulkopuolella. Siihen kuuluu se, että pakotteiden kiertäminen kolmansien maiden kautta estetään ja että niiden täytäntöönpano varmistetaan, myös EU:n yritysten ulkomailla sijaitsevien tytäryhtiöiden osalta. Venäjän pääsyä arkaluonteisiin tuotteisiin ja teknologioihin, joilla on merkitystä taistelukentillä, on rajoitettava mahdollisimman paljon muun muassa kohdistamalla toimia kolmansien maiden yhteisöihin, jotka mahdollistavat mainitun kiertämisen. Eurooppa-neuvosto kehottaa ulkoasiainedustajaa ja komissiota valmistelemaan lisäpakotteita Valko-Venäjää, Pohjois-Koreaa ja Irania vastaan.
7. Eurooppa-neuvosto kehottaa kolmansia osapuolia lopettamaan välittömästi aineellisen tuen Venäjän hyökkäyssodalle Ukrainaa vastaan. Se on äärimmäisen huolestunut raporteista, joiden mukaan Iran saattaa siirtää ballistisia ohjuksia ja niihin liittyvää teknologiaa Venäjälle käytettäväksi Ukrainaa vastaan, sen toimitettua Venäjän hallinnolle miehittämättömiä ilma-aluksia, joita käytetään Ukrainan siviiliväestöön kohdistuvissa säälimättömissä iskuissa. Mikäli Iran tekee näin, Euroopan unioni on valmis reagoimaan nopeasti ja koordinoitusti kansainvälisten kumppaneiden kanssa, myös uusilla ja huomattavilla Iranin vastaisilla rajoittavilla toimenpiteillä.
8. Eurooppa-neuvosto tuomitsee jyrkästi Venäjän jatkuvat ihmisoikeusloukkaukset miehityillä Ukrainan alueilla, mukaan lukien lasten karkottamisen. Se torjuu jyrkästi Venäjän järjestämät laittomat ”vaalit” Ukrainan väliaikaisesti miehityillä Krimin, Sevastopolin, Donetskin, Luhanskin, Zaporizžjan ja Hersonin alueilla eikä tule koskaan tunnustamaan niitä eikä niiden tuloksia.

9. Venäjä ja sen johto on saatettava täysin vastuuseen sen Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta ja muista kansainvälisen oikeuden nojalla kaikkein vakavimmista rikoksista sekä sotansa aiheuttamista valtavista vahingoista. Eurooppa-neuvosto tukee käynnissä olevia ponnisteluja ja ydinryhmän toimia, jotta perustettaisiin Ukrainaa vastaan tehdyn hyökkäysrikoksen käsittelystä vastaava erityistuomioistuin, jolla on mahdollisimman laaja alueiden välinen tuki ja legitimizeetti, ja korvausmekanismin perustamista tulevaisuudessa.
10. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut tukemaan kansainvälisten kumppaneiden kanssa koordinoiden Ukrainan vahinkojen korjaamista sekä sen elpymistä ja jälleenrakentamista. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Euroopan unionin Ukrainassa toteuttaman neuvontaoperaation (EUAM) äskettäisen vahvistamisen, joka mahdollistaa laajemman tuen Ukrainan lainvalvontaviranomaisille Ukrainan vapautetuilla alueilla ja niiden lähialueilla, sekä EU-jäsenyysprosessin yhteydessä toteutettaville uudistuksille. Eurooppa-neuvosto kehottaa antamaan lisätukea psykologiseen ja psykososiaaliseen toipumiseen ja lisäapua miinanraivaukseen.
11. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot aikovat jatkaa intensiivisiä maailmanlaajuisia vaikuttamistoimiaan varmistaakseen mahdollisimman laajan kansainvälisen tuen kattavalle, oikeudenmukaiselle ja kestäväälle rauhalle sekä Ukrainan rauhanaloitteen keskeisille periaatteille ja tavoitteille tulevan globaalin rauhanhuippukokouksen järjestämiseksi.
12. Eurooppa-neuvosto korostaa Mustanmeren alueen turvallisuuden ja vakauden strategista merkitystä. Se korostaa, että Ukrainaa on autettava vakiinnuttamaan uudelleen asemansa perinteisillä vientimarkkinoillaan, etenkin Lähi-idässä ja Afrikassa.
13. Euroopan unioni antaa jatkossakin kaiken asiaankuuluvan tuen Moldovan tasavallalle, jotta se voi vastata haasteisiin, joita se kohtaa Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen johdosta, ja vahvistaa maan selviytymiskykyä, turvallisuutta ja vakautta, kun otetaan huomioon Venäjän epävakauttavat toimet. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen jäsenvaltioiden kahdenvälisiin sitoumuksiin tukea Moldovassa toteutettavaa Euroopan unionin kumppanuusoperaatiota (EUPM) turvallisuusalan häiriönsietokyvyn parantamiseksi.

14. Euroopan unioni tukee edelleen myös Georgiaa, jotta se voi vahvistaa häiriönsietokykyään ja vastata kohtaamiinsa haasteisiin, jotka johtuvat Venäjän toimista Georgian alueellisen koskemattomuuden heikentämiseksi sekä Venäjän Ukrainaa vastaan käymästä hyökkäyssodasta.

II TURVALLISUUS JA PUOLUSTUS

15. Euroopan unioni on sitoutunut lisäämään yleistä puolustusvalmiuttaan ja -kykyään tarpeidensa ja tavoitteidensa mukaisesti kasvavien uhkien ja turvallisuushaasteiden kontekstissa. Versailles'n julistuksen ja strategisen kompassin pohjalta se on sitoutunut vähentämään strategisia riippuvuuksiaan ja lisäämään valmiuksiaan. Euroopan puolustuksen teollista ja teknologista perustaa olisi vastaavasti vahvistettava kaikkialla unionissa. Puolustusvalmiuden ja unionin suvereniteetin lisääminen edellyttävät jäsenvaltioiden toimivallan mukaisesti lisätoimia, joilla
- a) täytetään yhteinen sitoumus lisätä puolustusmenoja merkittävästi ja tehdään yhdessä parempia ja nopeampia investointeja;
 - b) parannetaan Euroopan puolustusteollisuuden mahdollisuuksia saada julkista ja yksityistä rahoitusta. Tässä yhteydessä Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa ja komissiota tutkimaan kaikkia vaihtoehtoja rahoituksen mobilisoimiseksi ja raportoimaan asiasta kesäkuuhun mennessä. Lisäksi Euroopan investointipankkia kehoitetaan mukauttamaan puolustusteollisuudelle myönnettäviä lainoja koskevaa politiikkaansa ja kaksikäyttötuotteiden nykyistä määritelmäänsä siten, että se samalla turvaa rahoituskapasiteettinsa;
 - c) kannustetaan kehittämistä ja yhteishankintoja, jotta voidaan puuttua EU:n kriittisten voimavarojen, erityisesti strategisten edellytysten, puutteisiin sekä hyödyntää kaikilta osin kansallisten ja eurooppalaisten puolustussuunnitteluprosessien synergioita;

- d) lisätään yhteistoiminnallisia ja yhteisiä puolustusalan investointeja tutkimus- ja kehitysvaiheesta suunnitteluvaiheeseen, teolliseen tuotantoon ja yhteisiin hankintoihin ja parannetaan ennustettavuutta muun muassa monivuotisten kiinteiden sopimusten avulla;
 - e) lisätään Euroopan puolustusteollisuuden kriisinkestävyttä, sen joustavuutta ja sen valmiuksia kehittää ja tuottaa innovatiivisia puolustustuotteita parantamalla niiden yhteentoimivuutta ja vaihdettavuutta ja varmistamalla niiden saatavuus jäsenvaltioille;
 - f) kannustetaan lisäämään Euroopan puolustusmarkkinoiden yhdentymistä koko unionissa helpottamalla erityisesti pk-yritysten ja midcap-yritysten pääsyä osaksi puolustusalan toimitusketjuja ja vähentämällä byrokratiaa;
 - g) tehostetaan nopeaa reagointia ja puolustusmarkkinoiden toimitusketjujen pullonkaulojen oikea-aikaista tunnistamista ja varmistetaan, että EU:n sääntely ei estä Euroopan puolustusteollisuuden kehittämistä;
 - h) tuetaan aloitteita, joilla jatketaan investointeja ammattitaitoiseen työvoimaan ja puututaan puolustusteollisuuden työvoimapulaan ja osaamisvajeseen.
16. Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa, ulkoasiainedustajaa ja komissiota jouduttamaan Euroopan puolustusteollisuusstrategiaa koskevan yhteisen tiedonannon käsittelyä. Se myös pyytää neuvostoa edistämään viipymättä siihen liittyvää ehdotusta Euroopan puolustusteollisuusohjelmaksi (EDIP).
17. Strategisen kompassin täytäntöönpano on edelleen keskeinen tekijä Euroopan puolustusvalmiuden lisäämisessä, ja sitä olisi nopeutettava. Tältä osin erityisen tärkeitä ovat EU:n nopea toimintakyky, sotilaallinen liikkuvuus, LIVEX-harjoitukset, avaruusturvallisuuden parantaminen, kyber- ja hybridiuhkien torjunta sekä puuttuminen ulkomaiseen tiedonmanipulointiin ja häirintään.

18. Vahvempi ja toimintakykyisempi Euroopan unioni turvallisuuden ja puolustuksen alalla lisää globaalia ja transatlanttista turvallisuutta ja täydentää Natoa, joka on edelleen jäsentensä yhteisen puolustuksen perusta.
19. Edellä esitetyllä ei rajoiteta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonnetta, ottaen huomioon kaikkien jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustusedut.

III LÄHI-ITÄ

20. Eurooppa-neuvosto keskusteli Lähi-idän viimeaikaisista tapahtumista. Se pitää kauhistuttavana ennennäkemätöntä siviiliuhrien määrää ja kriittistä humanitaarista tilannetta. Eurooppa-neuvosto kehottaa julistamaan välittömästi humanitaarisen tauon, joka johtaa kestävään tulitaukoon, kaikkien panttivankien vapauttamiseen ehdoitta ja humanitaarisen avun toimittamiseen.
21. Eurooppa-neuvosto palauttaa mieleen aikaisemmat päätelmänsä, joissa Hamas tuomitaan mitä jyrkimmin sen eri puolilla Israelia 7. lokakuuta 2023 tekemien raakojen ja summittaisten terrori-iskujen johdosta, tunnustetaan Israelin oikeus puolustautua kansainvälisen oikeuden ja kansainvälisen humanitaarisen oikeuden mukaisesti sekä vaaditaan vapauttamaan välittömästi kaikki panttivangit ilman ennakkoehtoja. Heidän turvallisuutensa ja hyvinvointinsa on vakava huolenaihe. Hamasin ja muiden aseellisten ryhmien on välittömästi sallittava humanitaarisen avun pääsy kaikille jäljellä oleville panttivangeille. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa nopeuttamaan tähän liittyvien, Hamasin vastaisten uusien rajoittavien toimenpiteiden hyväksymistä.

22. Eurooppa-neuvosto on syvästi huolissaan Gazan katastrofaalisesta humanitaarisesta tilanteesta ja siviileihin, erityisesti lapsiin, kohdistuvista suhteettomista vaikutuksista sekä välittömästä nälänhädän vaarasta, joka johtuu avun riittämättömästä pääsystä Gazaan. Humanitaarisen avun täysimääräinen, nopea, turvallinen ja esteetön pääsy koko Gazan kaistalle kaikkia reittejä pitkin on välttämätöntä, jotta siviiliväestölle pystytään tarjoamaan laajamittaisesti elintärkeää apua ja peruspalveluja. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Amalthea-aloitteen, jolla avattiin merireitti hätäapua varten Kyproksesta Gazaan. Tällä reitillä täydennetään maareittejä, jotka ovat edelleen tärkein tapa saada perille tarvittava määrä apua. Maareittejä ja rajanylityspaikkoja tarvitaan lisää.
23. Tarvitaan välittömiä toimia sen ehkäisemiseksi, että väestö joutuisi jälleen siirtymään, sekä turvallisten majapaikkojen tarjoamiseksi, jotta voidaan varmistaa siviilien jatkuva suojele. Eurooppa-neuvosto kehottaa Israelin hallitusta pidättymään maaoperaatiosta Rafahissa, sillä se pahentaisi entisestään katastrofaalista humanitaarista tilannetta ja estäisi kiireellisesti tarvittavat peruspalvelujen ja humanitaarisen avun toimitukset. Yli miljoona palestiinalaista on paennut Rafahiin saadakseen suojaa taisteluilta ja humanitaarista apua.
24. Kaikkien osapuolten on noudatettava kansainvälistä oikeutta, mukaan lukien kansainvälistä humanitaarista oikeutta ja ihmisoikeuksia koskevaa kansainvälistä oikeutta. Eurooppa-neuvosto painottaa, että on tärkeää noudattaa Kansainvälisen tuomioistuimen 26. tammikuuta 2024 antamaa oikeudellisesti sitovaa määräystä ja panna se täytäntöön. Kansainvälisen humanitaarisen oikeuden loukkauksista on suoritettava perusteellinen ja riippumaton tutkinta, ja syylliset on saatettava vastuuseen. Eurooppa-neuvosto panee erittäin huolestuneena merkille YK:n erityisedustajan Pramila Pattenin raportit ja on järkyttynyt raportoidusta seksuaalisesta väkivallasta 7. lokakuuta tehtyjen iskujen aikana. Euroopan unioni tukee kaikkien seksuaalista väkivaltaa koskevien syytösten riippumatonta tutkintaa ja panee myös merkille YK:n erityisraportoijan Reem Alsalemin raportit.

25. Eurooppa-neuvosto korostaa, että YK:n palestiinalaispakolaisten avustusjärjestön (UNRWA) Gazassa ja koko alueella tarjoamat palvelut ovat olennaisen tärkeitä. Eurooppa-neuvosto panee merkille EU:n viimeaikaiset toimet ja rahoitusavun. Se on tyytyväinen YK:ssa ripeästi aloitettuun sisäiseen tutkintaan ja ulkopuoliseen arviointiin, jotka koskevat 12:ta UNRWA:n työntekijää kohtaan esitettyjä vakavia syytöksiä väitetystä osallistumisesta 7. lokakuuta tehtyihin terrori-iskuihin. Se odottaa mielenkiinnolla tutkinnan tuloksia ja YK:n määrätietoisia lisätoimia vastuuvollisuuden varmistamiseksi ja valvonnan tehostamiseksi.
26. Eurooppa-neuvosto kehottaa lopettamaan välittömästi väkivaltaisuudet Länsirannalla ja Itä-Jerusalemossa sekä varmistamaan turvallisen pääsyn pyhiin paikkoihin. Se tuomitsee jyrkästi siirtokuntien ääriryhmien väkivallanteot. Syylliset on saatava vastuuseen. Eurooppa-neuvosto kehottaa neuvostoa nopeuttamaan tähän liittyvien kohdennettujen rajoittavien toimenpiteiden hyväksymistä. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Israelin hallituksen päätökset laajentaa edelleen laittomia siirtokuntia miehitetillä Länsirannalla. Se kehottaa Israelia kumoamaan nämä päätökset.
27. Euroopan unioni jatkaa intensiivistä yhteistyötä alueellisten ja kansainvälisten kumppanien kanssa, jotta estetään konfliktin edelleen leviäminen alueella, etenkin Libanonissa ja Punaisella merellä. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia, erityisesti Irania, pidättymään tilannetta entisestään kärjistävästä toimista. Se on tyytyväinen EU:n ASPIDES-operaation käynnistämiseen merenkulun vapauden ja merenkulkijoiden turvallisuuden suojaamiseksi Punaisella merellä, Adeninlahdella ja alueella laajemmin.

28. Euroopan unioni on edelleen tiukasti sitoutunut pysyvään ja kestäväan rauhaan, joka perustuu kahden valtion ratkaisuun. Palestiinalaisilla ja israelilaisilla on yhtäläinen oikeus turvalliseen ja ihmisarvoiseen elämään ja rauhaan. Eurooppa-neuvosto kehottaa kaikkia osapuolia pidättymään toimista, jotka ovat haitallisia kahden valtion ratkaisun periaatteen ja tulevan Palestiinan valtion elinkelpoisuuden kannalta. Se muistuttaa, että kahdella YTPP-operaatiolla – palestiinalaisalueilla toteutettava Euroopan unionin poliisioperaatio (EUPOL COPPS) ja Euroopan unionin rajavalvonnan avustusoperaatio Rafahin rajanylityspaikkaa varten (EU BAM Rafah) – voi olla tärkeä rooli tulevan Palestiinan valtion tukemisessa tämän periaatteen pohjalta. Euroopan unioni on valmis työskentelemään Israelin, palestiinalaishallinnon sekä alueellisten ja kansainvälisten osapuolten kanssa poliittisen prosessin elvyttämiseksi muun muassa rauhanpäivän hankkeen ja rauhankonferenssin, joka olisi kutsuttava koolle mahdollisimman pian, avulla sekä tukemaan palestiinalaishallintoa tarvittavissa uudistuksissa. Euroopan unioni on valmis tukemaan koordinoituja kansainvälisiä toimia Gazan jälleenrakentamiseksi.

IV LAAJENTUMINEN JA UUDISTUKSET

29. Eurooppa-neuvosto palautti mieleen Granadan julistuksen, tarkasteli laajentumisvalmistelujen ja sisäisten uudistusten valmistelujen edistymistä ja muistutti, että työn on edettävä samanaikaisesti molemmilla osa-alueilla sen varmistamiseksi, että niin tulevat jäsenvaltiot kuin EU ovat valmiita liittymisajankohtana. Eurooppa-neuvosto aikoo käsitellä sisäisiä uudistuksia jossakin tulevassa kokouksessaan. Tavoitteena on hyväksyä kesään 2024 mennessä päätelmät jatkotyöskentelyn etenemissuunnitelmasta.
30. Eurooppa-neuvosto päättää aloittaa liittymisneuvottelut Bosnia ja Hertsegovinan kanssa komission 12. maaliskuuta 2024 antaman suosituksen pohjalta. Eurooppa-neuvosto kehottaa komissiota valmistelemaan neuvottelukehyksen, jotta se voidaan hyväksyä neuvostossa, kun kaikki komission 12. lokakuuta 2022 antamassa suosituksessa esitetyt asiaankuuluvat toimet on toteutettu.

31. Eurooppa-neuvosto panee tyytyväisenä merkille Ukrainan ja Moldovan tasavallan toimet tarvittavien uudistusten edistämiseksi tiellä kohti EU:ta. Ukrainan ja Moldovan tasavallan neuvottelukehyksiä koskevien luonnosten toimittamisen jälkeen Eurooppa-neuvosto pyytää neuvostoa hyväksymään ne nopeasti ja edistämään niitä koskevaa työtä viipymättä.
32. Eurooppa-neuvosto panee merkille Georgiassa käynnissä olevan työn ja kannustaa maata edistämään jäljellä olevia ensisijaisia uudistuksia.

V ULKOSUHTEET

Kokonaisvaltaiset kumppanuudet

33. Eurooppa-neuvosto ilmaisee tyytyväisyytensä yhteiseen julkilausumaan Euroopan unionin ja Egyptin strategisesta ja kokonaisvaltaisesta kumppanuudesta.
34. Eurooppa-neuvosto on myös tyytyväinen kumppanuuteen Mauritanian kanssa.
35. Se korostaa tällaisten strategisten kumppanuuksien vahvistamisen ja kehittämisen tärkeyttä.

Haiti

36. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolissaan Haitin huononevasta tilanteesta ja väestön kärsimyksistä, jotka johtuvat helmikuun jälkeen puhjenneista uusista väkivaltaisuuksista. Se on tyytyväinen siihen, että Euroopan unioni päätti hiljattain myöntää 20 miljoonaa euroa humanitaarista tukea. Eurooppa-neuvosto kannustaa jatkamaan pyrkimyksiä laatia toteuttamiskelpoinen, osallistava ja kestävä Haitin johtama poliittinen siirtymäsuunnitelma. Se kehottaa Haitin kaikkia poliittisia voimia osoittamaan vastuullisuuttaan tekemällä kompromisseja, jotta voidaan sopia siitä, miten voidaan edetä maan edun nimissä ja sen jo paljon kärsineen väestön hyväksi. Eurooppa-neuvosto on tyytyväinen YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmaan 2699, jolla perustetaan monikansallinen turvallisuustukioperaatio, ja korostaa sen nopean käyttöönoton merkitystä.

Venäjä

37. Eurooppa-neuvosto kehottaa vapauttamaan välittömästi ja ehdoitta kaikki poliittiset vangit ja lopettamaan poliittisen opposition vainon Venäjällä. Lopullinen vastuu Aleksei Navalnyin kuolemasta on Venäjän viranomaisilla. Eurooppa-neuvosto vaatii suorittamaan riippumattoman ja läpinäkyvän kansainvälisen tutkinnan hänen kuolemansa tarkoista olosuhteista. Se panee tyytyväisenä merkille hyväksytyt uudet rajoittavat toimenpiteet vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin ja väärinkäytöksiin syyllistyneitä vastaan ja kehottaa neuvostoa jatkamaan työtä Venäjän tilanteeseen ja Venäjän ulkomailla toteuttamiin epävakauttaviin toimiin liittyvän uuden pakotejärjestelmän ottamiseksi käyttöön.
38. Eurooppa-neuvosto tuomitsee Venäjän poliittisin perustein harjoittaman EU:n kansalaisten vainon. Se kehottaa komissiota ja ulkoasiainedustajaa toteuttamaan tarvittavat toimet, jotta kolmansia maita estetään panemasta täytäntöön Venäjän tällaisissa tapauksissa antamia pidätysmääräyksiä.

Valko-Venäjä

39. Eurooppa-neuvosto on erittäin huolestunut Valko-Venäjän huonontuvasta ihmisoikeustilanteesta. Sorto, ihmisoikeusloukkaukset sekä poliittisen osallistumisen ja riippumattomien tiedotusvälineiden käytön rajoittaminen Valko-Venäjällä olivat ennennäkemättömän yleisiä 25. helmikuuta pidettyjen parlamentti- ja paikallisvaalien alla, eivätkä vaalit täyttäneet demokratian perusnormeja. Eurooppa-neuvosto kehottaa vapauttamaan kaikki poliittiset vangit välittömästi ja ehdoitta. Se muistuttaa EU:n solidaarisuudesta Valko-Venäjän kansalaisyhteiskuntaa ja demokraattisia voimia kohtaan.

VI MUUTTOLIIKE

40. Eurooppa-neuvosto tarkasteli muuttoliikkeen tämänhetkistä tilannetta saatuaan komission tiedonannon ja vahvisti, että EU on sitoutunut jatkamaan joulukuussa 2023 antamissaan päätelmissä sovittua kokonaisvaltaista lähestymistapaa muuttoliikkeeseen. Eurooppa-neuvosto panee merkille, että yli 90 prosenttia laittomista muuttajista on tullut EU:hun salakuljettajien avustuksella, sekä tukee komission päättäväisyyttä lujittaa kaikkia EU:n käytössä olevia välineitä ihmiskaupan ja ihmissalakuljetuksen torjumiseksi ja käynnistää samanaikaisesti maailmanlaajuisen allianssin tähän maailmanlaajuiseen haasteeseen vastaamiseksi.

VII MAATALOUS

41. Eurooppa-neuvosto korostaa häiriönsietokykyisen ja kestävän maatalousalan merkitystä elintarviketurvan ja unionin strategisen riippumattomuuden kannalta, elinvoimaisten maaseutuyhteisöjen arvoa sekä yhteisen maatalouspolitiikan keskeistä roolia tässä suhteessa. Viljelijät tarvitsevat vakaat ja ennakoitavat puitteet, jotka muun muassa auttavat heitä torjumaan ympäristö- ja ilmastohaasteita.
42. Eurooppa-neuvosto keskusteli jälleen maatalousalan haasteista ja viljelijöiden esiin tuomista huolenaiheista. Se arvioi Euroopan tasolla meneillään olevaa työtä. Eurooppa-neuvosto pyytää komissiota ja neuvostoa edistämään viipymättä erityisesti seuraavia:
- a) kaikki mahdolliset lyhyen ja keskipitkän aikavälin toimet ja innovatiiviset ratkaisut, muun muassa hallinnollisen taakan keventämiseksi ja hallinnon yksinkertaistamiseksi viljelijöiden kannalta;
 - b) viljelijöiden aseman vahvistaminen elintarvikkeiden toimitusketjussa erityisesti kohtuullisen toimeentulon takaamiseksi;

- c) viljelijöiden taloudellisen rasituksen lieventäminen suunnittelemalla lisätukikeinoja, kuten esimerkiksi tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaolon pidentämistä, ja raportointi seuraavalle Eurooppa-neuvostolle;
- d) sääntöpohjaisen ja reilun kilpailun varmistaminen globaalisti ja sisämarkkinoilla;
- e) Ukrainaa koskeviin yksipuolisiin kauppatoimenpiteisiin liittyvien kysymysten käsitteleminen oikeudenmukaisella ja tasapainoisella tavalla ja samalla ratkaisun valmisteleminen EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksen / pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppa-alueen puitteissa.

43. Eurooppa-neuvosto jatkaa tilanteen seuraamista.

VIII VARAUTUMINEN JA KRIISINHALLINTA

44. Eurooppa-neuvosto korostaa, että muuttuvassa uhkaympäristössä tarvitaan ehdottomasti parempaa ja koordinoitua sotilaallista ja siviilialan varautumista sekä strategista kriisinhallintaa. Se kehottaa neuvostoa jatkamaan työtä sekä komissiota yhdessä ulkoasiainedustajan kanssa ehdottamaan tulevaa varautumisstrategiaa silmällä pitäen toimia, joilla vahvistetaan varautumista ja kriisinhallintaa EU:n tasolla kaikki uhat ja koko yhteiskunnan kattavan lähestymistavan mukaisesti, ottaen huomioon jäsenvaltioiden vastuut ja toimivallan.

IX EUROOPPALAINEN OHJAUSJAKSO

45. Eurooppa-neuvosto vahvistaa kestävästä kasvusta koskevan vuotuisen selvityksen poliittiset prioriteetit ja kehottaa jäsenvaltioita ottamaan ne huomioon. Se vahvistaa myös ehdotuksen neuvoston suositukseksi euroalueen talouspolitiikasta.

*

* *

Eurooppa-neuvosto arvioi uuden strategisen ohjelman valmisteluja.